

Kontext války na Ukrajině očima filmových kamer

Text: **Vojtěch Tulek, Fakulta ekonomická**
Ilustrace: **Klára Pavlovcová, Fakulta designu
a umění Ladislava Sutnara**

24. 2. 2022 zasáhla celý svět zdrcující zpráva o ruském útoku na Ukrajinu. Silící napětí a ustavičná ruská agrese se přetvořila v obrovský válečný konflikt, který Evropa nepamatuje od konce druhé světové války. Nejhoršímu možnému scénáři, jenž se bohužel proměnil ve skutečnost, ovšem předcházela řada významných událostí. Demontrace Euromajdan, anexie Krymu či válka na východní Ukrajině jsou základním výčtem potřebného kontextu pro širší chápání současné tragédie. Jak se říká, filmy jsou tajné dveře do reality a efektivní způsob, jak zábavnou formou obohatit diváka a předat zajímavé informace. Proto jsem vybral jeden zásadní dokumentární, jeden fikční snímek a výčet několika dalších filmů, jež vám pomohou hlouběji porozumět situaci na Ukrajině.

Winter on Fire: Ukraine's Fight For Freedom (2015)

Režie: Jevgenyj Afinejevskij

Ke zhlédnutí: Netflix

(bez české lokalizace, anglické titulky)

Winter on Fire mapuje masové Euromajdan demonstrace, trvající od listopadu 2013 do února 2014, jež byly reakcí na pozastavení přípravy podpisu Ukrajinsko-evropské asociací dohody a vedly ke svržení proruského prezidenta Viktora Janukovyče. Film se zaměřuje na protesty v hlavním městě Kyjevě na náměstí Nezavislosti, jemuž se říká Majdan a které propůjčilo protestům název. Režisér Jevgenyj Afinejevskij nepřišel s žádnou neobvyklou či ozvlášťující strukturou, jeho dokument systematicky střídá záběry z demonstrací, výpovědi obyvatel Kyjeva a doplňuje potřebný kontext.

Jedná se ovšem o zásadní podívanou, jež pomůže k pochopení dlouhodobé frustrace tamních obyvatel a touhy posunout Ukrajinu směrem k Západu.

Donbass (2018)

Režie: Sergey Loznitsa

Ke zhlédnutí: Eastern European Movies
(bez české lokalizace, anglické titulky)

Donbass není dokumentárním snímkem, ale fikcí, zachycující konflikt mezi ukrajinskou armádou a proruskými separatisty, podpořenými silami Ruské federace na východě Ukrajiny. Nekompromisní a soucitný film se zaměřuje na grotesknosti lidského chování, vykresluje krutost, korupci, vulgárnosti, lži a násilí dlouhodobého konfliktu. Snímek je pomyslná tapiserie scén, které na sebe přímo nenavazují, ale pevně spolu souvisí. Donbass tak nabízí opravdu široký pohled na každodenní tragický život obyvatel východní Ukrajiny.

PRO ZVÍDAVÉ↓

Breaking Point: The War for Democracy in Ukraine (2017)

Dokument zaměřující se na příběhy běžných lidí, jež riskují své životy ve válce o demokracii.

Citizen K (2019)

Snímek analyzující pyramidu klientelismu a hrozby, jež představuje režim Vladimira Putina.

Crimea as It Was (2016)

Dokument zachycující ruskou anexi Krymu. ●

OBR V DIVADLE

→ do 30. června

Ještě do konce června je ve foyer Malé scény Divadla J. K. Tyla k vidění výstava Obr v divadle, již spolu s divadlem připravila Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara. Studenti ateliéru Komiks a ilustrace pro děti představují ta nejlepší díla z posledních let, mezi nimi i několik oceněných v mezinárodních soutěžích. Nedá práci si domyslet, že onen Obr z názvu výstavy je zkratkou pro obraz či obrázek. ●

3 V KLÁŠTEŘE

→ 31. července

Boris Jirků, pedagog Fakulty designu a umění Ladislava Sutnara, a s ním další dva známí čeští výtvarníci Ivan Bukovský a Pavel Janouškovec vystavují až do poloviny prázdnin v prostorách kláštera Chotěšov. Výstava nazvaná prostě 3 V KLÁŠTEŘE zabírá téměř 600 m² tamního konventu, a je tak největší výstavou současné moderní malby v západních Čechách za poslední dobu. Přesvědčte se sami, jak se díla a prostředí částečně zrekonstruovaného interiéru vzájemně doplňují. ●

NACISTICKÉ TÁBORY 1939-1945

→ do 30. září

V Památníku národního útlaku a odboje v Panenských Břežanech u Prahy sklízí už od března úspěch výstava, na které se podíleli archeologové Fakulty filozofické. Výstava Nacistické tábory 1939-1945 s podtitulem Koncentrační, pracovní a zajatecké tábory na našem území očima archeologie představuje do 30. září výzkum nacistických internačních a perzekučních zařízení, jenž na území Čech započal roku 2013 a v současné době jej systematicky rozvíjejí dva nezávislé týmy – jeden složený ze zástupců Archeologického ústavu v Praze a památkářů Ústí nad Labem, druhý tvořený právě pracovníky Fakulty filozofické Západočeské univerzity v Plzni. Výstava, plná artefaktů, od osobních věcí přes zbytky stravy po zdánlivě banální předměty, je první společný projekt obou týmů. ●

DEN VĚDY A TECHNIKY

→ 9. září

Přibližně v době, kdy bude vycházet podzimní číslo tohoto časopisu, ovládne plzeňské náměstí Republiky další ročník tradiční a veřejností oblíbené akce, kterou pořádá Západočeská univerzita. Den vědy a techniky se uskuteční v pátek 9. září a jak už se stalo zvykem, pozve malé i velké, aby se přesvědčili, že věda není nuda. Vědci se na jeden den přestěhují z fakult pod širé nebe a do svých kuchyní pozvou každého, kdo bude mít na vědu chuť. ●

